ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ..... Δρχ. 72.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ..... » 36.000
ΤΡΙΜΗΝΟΣ ..... » 18.000

ΠΑΝΤΟΙΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΔΙ' ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΝΕΟΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ..... Στερλίναι 10
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ..... » 5
ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ..... Δολλάρια 200

ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΤΟΣ ΝΒ — Ἀριθμὸς φύλλου 509 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ 193 — ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 25-93 | ΠΑΤΡΑΙ, Τρίτη 26 Μαρτίου 1946

Ο ΠΑΤΡΑΪΚΟΣ ΛΑΟΣ ΕΙΣ ΠΡΩΤΟΦΑΝΗ ΟΓΚΟΝ ΕΠΑΝΗΓΥΡΙΣΕ ΧΘΕΣ ΕΝ ΕΞΑΛΛΩ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΩ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑΣ

Η ΣΤΕΨΙΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ, Η ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ, Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ

ΑΙ ΑΛΛΑΙ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - 50,000 ΛΑΟΥ ΜΕΤΕΣΧΟΝ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ

Χωρὶς τὴν ἐλαχίστην παραφωνίαν μὲ ἕνα μόνον παλμόν, γιγαντωμένον ἀπὸ τὸ βαθὺ αἴσθημα πρὸς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἱερότητα τῆς Μεγάλης τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἡμέρας ὁ Πατραϊκὸς λαὸς μετέσχεν ὁλοψύχως τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐθνικῆς μας ἐπετείου. Δὲν ἀποτελεῖ ὑπερβολὴν ἂν ζλεχθῆ ὅτι ὁ ἐφετεινὸς ἑορτασμὸς τῆς 25ης Μαρτίου, ὑπερέβαλε πάντα προηγούμενον εἰς μεγαλοπρέπειαν καὶ ἐκδηλώσεις. Ἀποτελεῖ γεγονός, ἄξιον ὑψίστης ἐξάρσεως, καὶ τοῦτο πρὸς τιμήν της, ὅτι ἐν ἡμέραις προεκλογικοῦ πυρετοῦ, ὁλόκληρος ἡ πόλις ὡς μία καρδιὰ καὶ ἕνα αἴσθημα, παραμερίσασα πᾶσαν ἄλλην σκέψιν, ἀφωσιώθη ὁλοψύχως εἰς τὸ νόημα τῆς ἡμέρας καὶ οὕτω προσέδωσε εἰς αὐτὴν τὸ ἀπαράμιλλον μεγαλεῖον ποὺ τῆς ἀνῆκε. Λαμπρότης, μεγαλοπρέπεια, ἁρμονικὴ τοῦ λαϊκοῦ αἰσθήματος ἔκφρασις, ὑπῆρξαν τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ ἑορτασμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ πάντες προσέφερον τὴν ἀβίαστον καὶ διὰ τοῦτο τόσον ἐπαινετὴν εἰσφοράν των. Ἡ Δημοτικὴ ἀρχή, διὰ τὴν ὀργάνωσιν ἀρτιωτάτου προγράμματος, ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις διὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν ἑνόπλων δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι προσέδωσαν τὴν μεγαλειωδεστέραν μορφὴν εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τῶν διημέρων τελετῶν, καὶ ἡ Ἀστυνομία πόλεων, ἡ ὁποία ἐτήρησε κατὰ τρόπον ἄψογον καὶ ὑποδειγματικὸν τὴν τάξιν, ἁρμονικῶς συνεργασθεῖσαι ἑκάστη εἰς τὸν τομέα τῆς δικαιοδοσίας της, ἐπισύρουν δικαίως τὴν γενικὴν ἀναγνώρισιν διὰ τὴν καθόλου ἐπιτυχίαν τῆς ἑορτῆς, αἱ μεγαλοπρεπεῖς ἐντυπώσεις τῆς ὁποίας ὑπῆρξαν καρποὶ κατὰ μέγα μέρος τῆς ἰδικῆς των κοπιώδους προσπαθείας. Ἀλλὰ καὶ ὅσοι συνέβαλον, εἴτε ὡς ὀργανώσεις, εἴτε ὡς ἱδρύματα, εἴτε ἀκόμη καὶ ὡς μονάδες, προσέφερον καὶ αὐτοὶ τὸν ὀφειλόμενον φόρον των μὲ τὴν εἰλικρινῆ ἐκείνην προθυμίαν καὶ συναίσθησιν καθήκοντος ποὺ ὁλοκληρώνει τὴν προσπάθειαν. Ἡ ὑπερτάτη ἱκανοποίησις ἐβόνησεν ὅλων τὰς ψυχάς. Ἐσκόρπισε τὸ ρῖγος τῆς βαθυτέρας συγκινήσεως, κατηύνασε τὰ πάθη καὶ ἐγαλβάνισεν εἰς τὴν ἱερότητα τῶν στιγμῶν τὴν πίστιν πρὸς τὸ πεπρωμένον τῆς Πατρίδος ποὺ διανοίγει εὐρεῖς τοὺς ὁρίζοντας τοῦ μέλλοντος. Δὲν ὑπάρχουν συγκλονιστικώτεραι στιγμαὶ ἀπὸ ἐκείνας ποὺ ἕνας λαὸς εἰς τὴν ἱστορικήν του διαδρομὴν οἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ στρέψῃ τὸ βλέμμα πρὸς ἐκείνους ποὺ ἔδωσαν εἰς αὐτὸν τὸ βαθύτερον νόημα τῆς ὑπάρξεώς του. Καὶ τοιαῦται στιγμαὶ ὑπῆρξαν αἱ χθεσιναί...

Η ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς παραμονῆς ἡ πόλις προσέλαβε πανηγυρικὴν ὄψιν. Τὸ κυανόλευκον πλημμυρίζει τὰς ὁδούς, τοὺς ἐξώστας καὶ τὰς στέγας ἀκόμη τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν καταστημάτων. Αἱ κε τρικαὶ ἀρτηρίαι, μερίμνῃ τοῦ Δήμου, ἔχουν διακοσμηθῆ διὰ θυρεῶν καὶ λαβάρων ἑνῶ αἱ προθῆκαι τῶν καταστημάτων ἀμιλλῶνται μεταξύ των εἰς ἐμπνευσμένας παραστάσεις πατριωτικοῦ περιεχομένου. Μεταξὺ αὐτῶν καὶ μερικαί, παρέχουσαι θέαμα ἀπαραμίλλου αἰσθητικῆς ἀπολαύσεως. Ἡ διάθεσις ἐξ ἄλλου τοῦ λαοῦ νὰ ἑορτάσῃ ὁλοψύχως τὴν μεγάλην ἡμέραν τοῦ Ἔθνους, εἶνε χαρακτηριστικὴ. Ὁ πυρετὸς τῶν προετοιμασιῶν ἔχει καταλάβει τοὺς πάντας. Προέχον αἴσθημα ἡ ἀνάγκη τῆς ὑποταγῆς εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν στιγμῶν. Μία ἀτμόσφαιρα ἐνθουσιασμοῦ ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς πόλεως μέχρι τῶν ἀκραίων της σημείων. Καὶ ἡ βραδυνὴ μεγαλοπρεπὴς φωταγώγησις τῶν ὁδῶν, τῶν πλατειῶν, τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν καταστημάτων, τῶν σχολείων, τῶν τραπεζῶν καὶ τῶν διακοσμημένων βιτρινῶν, ὁλοκληρώνει τὴν πανηγυρικὴν εἰκόνα τῆς πόλεως ποὺ εἶναι ἑτοίμη νὰ δονηθῆ ἀπὸ τὸ ρῖγος τῆς ἐπομένης.

Η ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα, τὴν 3.30 ἀπογευματινὴν τῆς Κυριακῆς εἰς τὴν πλατείαν Ὄλγας ἐγένετο ἡ συγκέντρωσις τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως, καθὼς καὶ τῶν Ὁδηγῶν καὶ τῶν προσκόπων. Ἐξ ἄλλου εἰς τὴν πλατεῖαν Ἁγίου Γεωργίου συνεκεντρώθησαν οἱ μαθηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Ὀλίγον βραδύτερον ἡγουμένης τῆς Δημοτικῆς μουσικῆς, οἱ ἀνωτέρω κατηυθύνθησαν εἰς τὴν πλατείαν Ὑψηλῶν Ἀλωνίων, ὅπου ἔλαβον τὰς κεκανονισμένας θέσεις διὰ τὴν συμμετοχήν των εἰς τὴν τελετὴν τῆς στέψεως τοῦ Ἀνδριάντος Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ. Πρὸ αὐτοῦ ἐνωρίτερον εἶχον λάβει θέσεις κατ' ἀντιστοιχίαν ἐπὶ τῆς περιμετρικῆς πρὸς τὴν ὁδὸν Ἀθανασίου Διάκου στρατιωτικὰ τμήματα, ἐνῶ ἄλλα ἐκ τούτων ἐσχημάτιζον εὐρὺ τετράγωνον περὶ τὸν ἀνδριάντα. Εἰς τὸ βάθρον τούτου εἶχε τοποθετηθῆ τιμητικὴ φρουρὰ ἐκ προσκόπων καὶ ναυτοπροσκόπων. Βραδύτερον προσῆλθον καὶ ἔλαβον θέσεις οἱ τρόφιμοι τῶν ὀρφανοτροφείων ἀρρένων καὶ θηλέων καὶ τὰ διοικ. συμβούλια τῶν σωματείων τῆς πόλεως μας.

Τὴν 4ην μ. μ. ἤρχισεν ἡ προσέλευσις τῶν ἐπισήμων. Οὕτω παρέστησαν ὁ Νομάρχης κ. Ἀγγέλου μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Νομαρχίας κ. Ζακούρα, ὁ Δήμαρχος κ. Φακῆς μετὰ τοῦ προέδρου κ. Παλαιολόγου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς κ. Παπανικολάου μετὰ πολλῶν ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς, ὁ Ἀνώτερος διοικητὴς χωρ)κῆς κ. Κατσαμπῆς, ὁ διοικητὴς τῆς Ναυτικῆς Βάσεως κ. Καλλέργης, ἐκπρόσωποι τοῦ δικαστικοῦ κόσμου, τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, τῶν ἐπιστημονικῶν σωματείων, τῶν ἐφεδρικῶν καὶ ἀναπηρικῶν ὀργανώσεων κλπ. Ἐπίσης παρέστησαν οἱ πρόξενοι Ἀγγλίας, Ἀμερικῆς καὶ Γαλλίας, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ξένων παρατηρητῶν, καθὼς καὶ ἀντιπροσωπεία ἀξιωματικῶν τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων.

Τὴν 4.15 ἀκριβῶς χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Θεοκλήτου ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἱεροῦ κλήρου ἐψάλλη ἡ ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπὲρ τῶν πεσόντων κατὰ τοὺς ἀγῶνας τοῦ 1821, ἐν μέσῳ κατανυκτικῆς σιγῆς τοῦ κατακλύσαντος τὴν πλατεῖαν καὶ τὰς παρόδους πλήθους. Μεθ' ὃ ἐγένετο κατάθεσις στεφάνων κατὰ σειρὰν ὑπὸ τῶν κ. κ. Νομάρχου, Δημάρχου, Ταξιάρχου, Ναυτικοῦ διοικητοῦ, Ἐπιθεωρητῶν Μέσης καὶ Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, Σώματος Ἑλλήνων Προσκόπων καὶ Ὁδηγῶν, Συλλόγου Γορτυνίων, ἀναπήρων, τραυματιῶν 40—41, ἐφέδρων ἀξιωματικῶν παλαιῶν καὶ νέων, Ἐργατικοῦ Κέντρου, Ἐπιτροπῆς Βορειοηπειρωτῶν καὶ Συλλόγου ἐργατῶν ξηρᾶς. Ἐπηκολούθησεν ἡ ἐκφώνησις τοῦ πανηγυρικοῦ τῆς ἡμέρας ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου κ. Δ. Τσιλήρα καὶ τὸ τέλος τῆς σεμνῆς τελετῆς ἔκλεισε μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Ἐθνικοῦ ὕμνου ὑπὸ τῆς χορωδίας τοῦ «Ὀρφεως». Ἡ ἀποχώρησις τῶν ἐπισήμων ἐχαιρετίσθη διὰ ραγδαίων χειροκροτημάτων ἀπὸ μέρους τοῦ πλήθους.

Ο ΧΘΕΣΙΝΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

Ἀλλὰ τὸ κορύφωμα τοῦ ἑορτασμοῦ ἐσημειώθη χθὲς μὲ τὴν συμμετοχὴν εἰς αὐτὸν ὁλοκλήρου τοῦ πατραϊκοῦ λαοῦ, ὅστις ἤρχισε νὰ συρρέῃ εἰς τὰς ὁδούς, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ σημειωθοῦν οἱ ἑορταστικαὶ ἐκδηλώσεις ἀπὸ ἑνωρὶς τὴν πρωΐαν. Μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ὁμάδες προσκόπων περιερχόμεναι τὴν πόλιν, πλέουσαι εἰς θάλασσαν κυανολεύκου, ἀνέκρουον τὸ Ἐωθινόν. Ἐνόσω δὲ ἡ ὥρα παρήρχετο, ἐπὶ τοσοῦτον αἱ μᾶζαι τοῦ λαοῦ ἐξεχύνοντο ἐξ ὅλων τῶν σημείων πρὸς τὰς κεντρικὰς ἀρτηρίας. Ἓν διαστήματι ἐλαχίστης ὥρας, πραγματικὴ ἀνθρωποθάλασσα εἶχε κατακλύσει τὴν περιμετρικὴν τῆς πλατείας καὶ τὴν ὁδὸν Μαιζῶνος πρὸ τῆς Μητροπόλεως μέχρι καὶ τῆς Ἁγίου Νικολάου.

Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ

Ἡ ἐπίσημος δοξολογία ἐγένετο τὴν 10.30 πρωΐαν, ἀλλὰ πολὺ ἐνωρίτερον μᾶζαι λαοῦ ἀνέμενον κατὰ μῆκος τῶν ἀνωτέρω ὁδῶν διὰ νὰ χειροκροτήσουν τοὺς διερχομένους ἐπισήμους. Ἡ στρατιωτικὴ παράταξις εἶχε σχηματισθῆ ἐνωρίτερον ἀπὸ τῆς πλατείας Γεωργίου Α΄ κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ Μαιζῶνος μέχρι τῆς διασταυρώσεώς της μετὰ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τμήματα ἐθνοφυλακῆς καὶ ἄγημα ναυτῶν παρατεταγμένα κατ' ἀντιστοιχίαν. Ἀπὸ τῆς 10ης πρωϊνῆς ἤρχισεν ἡ προσέλευσις τῶν ἐπισήμων εἰς τὸν ναόν, ὅστις εἶχε κατακλυσθῆ μέχρι τῶν προπυλαίων του ἀπὸ πλῆθη κόσμου. Οὕτω παρέστησαν ὁ Νομάρχης κ. Ἀγγέλου μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Νομαρχίας κ. Ζακούρα, ὁ Δήμαρχος κ. Φακῆς μετὰ τοῦ προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κ. Παλαιολόγου καὶ ὁλοκλήρου τοῦ σώματος, ὁ Ταξίαρχος κ. Παπανικολάου, μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς δυιάμεως τῆς Στρατιωτικῆς διοικήσεως Πατρῶν, ὁ Ἀνώτ. Διοικητὴς Χωροφυλακῆς κ. Κατσαμπῆς μετὰ τοῦ ὑποδιοικητοῦ ἀντ)οχου κ. Χανιώτη, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας κ. Πετούνης, ὁ διοικητὴς τῆς Ναυτικῆς Βάσεως κ. Καλλέργης μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἐν τῷ λιμένι μας ναυλοχούντων πολεμικῶν, ἐκπρόσωποι τοῦ δικαστικοῦ σώματος, ὁ πολιτευτὴς κ. Βλάχος, οἱ Ἐπιθεωρηταὶ Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, οἱ προϊστάμενοι τῶν δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, τὰ προεδρεῖα τῶν ἐπιστημονικῶν συλλόγων, αἱ διοικήσεις τῶν Ἐπιμελητηρίων Ἐμποροβιομηχανικοῦ καὶ Ἐπαγγελματοβιοτεχνικοῦ, τὰ προεδρεῖα τῶν Συλλόγων Εἰσαγωγικοῦ, Βιομηχάνων καὶ Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν, ἡ διοίκησις τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου, τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Ἀναπήρων, τραυματιῶν, θυμάτων πολέμου, ὁμήρων, παλαιῶν πολεμιστῶν, καὶ νεωτέρων, οἱ διευθυνταὶ τῶν Ὑποκαταστημάτων τῶν Τραπεζῶν, ἐκπρόσωποι διαφόρων Ἐπαγγελματικῶν καὶ βιοτεχνικῶν σωματείων κλπ.

Ἐπίσης παρέστησαν οἱ πρόξενοι Μεγ. Βρετανίας, Ἡνωμ. Πολιτειῶν μετὰ τοῦ ὑποπροξένου, Γαλλίας Δανίας οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἀποστολῶν τῶν παρατηρητῶν Γαλλίας, Ἀμερικῆς καὶ Ἀγγλίας, ἐκπρόσωπος τοῦ Ἄγγλου Ταξιάρχου μετὰ συμμάχων ἀξιωματικῶν, οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐν Πάτραις γραφείων πληροφοριῶν τῶν Συμμάχων, ἐκπρόσωποι τῆς ΟΥΝΡΑ κλπ.

Τὴν 10.30 ἀκριβῶς χοροστατοῦντος τοῦ Σου Μητροπολίτου κ. Θεοκλήτου ἐπὶ κεφαλῆς ὁλοκλήρου τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ συμπαρισταμένου καὶ τοῦ Βρετανοῦ ἱερέως τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων ἐψάλη θοξολογία ἐν μέσῳ κατανυτικῆς σιγῆς τοῦ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ πλήθους, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας ὁ κ. Νομάρχης ἐξητωκαούγασεν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους καὶ ἡ χορωδία τοῦ «Ὀρφέως» ἐξετέλεσε τὸν ἐθνικὸν ὕμνον, ἐνῷ τὰ παρατεταγμένα τμήματα παρουσίαζον ὅπλσ.

Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ

Θέαμα πρωτοφανές. Συρροὴ κόσμου πάσης τάξεως καὶ φύλου, ἀναμένοντος ἀγωνιωδῶς κατὰ μῆκος τῆς Λεωφόρου Γούναρη, τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ τῶν πρὸς αὐτὰς παρόδων. Μιὰ μᾶζα, καταλαμβάνουσα εἰς ἀσφυκτιῶσαν ἔκτασιν πεζοδρόμια, ἐξώστας οἰκιῶν, παράθυρα, στέγας καὶ κιγκλιδώματα ἀκόμη παραθύρων καὶ χαρακτηριζομένη ἀπὸ πρωτοφανῆ ἐνθουσιασμόν, ἐκρηγνυόμενον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς ἐκάστην διέλευσιν τμήματος μεταβαίνοντος πρὸς τὸν τόπον τῆς συγκεντρώσεως. Πραγματικὸς ἀνθρώπινος καταρράκτης ποὺ ἐπάφλαζεν ἀπὸ τὴν ὁρμὴν τοῦ πατριωτικοῦ αἰσθήματος. Οὐδέποτε παρέχον ἑορτὴ τοιοῦτον θέαμα εἰς τὴν πόλιν μας. Ὑπῆρξε μοναδικόν, ὅπως μοναδικὸς ὑπῆρξεν καὶ ὁ ἐνθουσιασμός, ὁ ὁποῖος ἀνέβλυζε ὡς πίδαξ ἀπὸ τὸ μεγαλειῶδες τοῦτο ρεῦμα ζωῆς ποὺ ἐξεχείλιζε πρὸς τὸν τόπον τῆς παρελάσεως ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς πόλεως, ἀπὸ τὰς συνοικίας, ἀπὸ τοὺς συνοικισμοὺς καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀκόμη τὰ μακρυνὰ προάστεια. Καὶ ἐν ὅσῳ ἡ ὥρα τῆς παρελάσεως ἐπλησίαζεν, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ ἀτισσάθευτος αὐτὸς παλμὸς ἐθνικῆς ἐξάρσεως, ἀγωνιοῦσε, συνωθεῖτο, ἐσυμπιέζετο εἰς χῶρον ἀσφυξίας μὲ τὰ βλέμματα διαρκῶς ἐστραμμένα πρὸς τὸ βάθος τῆς ὁδοῦ, ἀπ' ὅπου μετ' ὀλίγον ἐπρόβαλλεν εὐσταλὲς καὶ ρωμαλέον τὸ ἄλκιμον μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς.

Τὴν 11ην ἀκριβῶς προσῆλθον καὶ ἔλαβον θέσιν παρὰ τὰς βαθμίδας τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν, οἱ πρόξενοι τῶν Συμμάχων κρατῶν, αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ λοιποὶ ἐπίσημοι.

Ὀλίγον βραδύτερον ἡγουμένης τῆς μουσικῆς τοῦ Δήμου, ἡ ὁποία ἀφοῦ παρήλασε πρὸ τῶν ἐπισήμων ἔλαβε θέσιν ἔναντι αὐτῶν, ἤρχισεν ἡ παρέλασις κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Στοατιωτικοῦ Διοικητοῦ σειράν. Παρήλασαν οὕτω οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου Σωτηρχοπούλου μὲ ἐπὶ κεφαλῆς φουστανελλοφόρους, τὰ δημοτικὰ σχολεῖα μὲ πολλὰς μαθητρίας φερούσας ἑλληνικὰς ἐνδυμασίας, τὸ α' γυμνάσιον Θηλέων μὲ τμῆμα μαθητριῶν φερουσῶν ἀμφιέσεις Ἀμαλίας, τὸ Ἀρσάκειον, τὸ Β' Γυμνάσιον Ἀρρένων, τὸ Β' Γυμνάσιον Θηλέων, τὰ ἄλλα Γυμνάσια Ἀρρένων καὶ οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῆς Ἐμποροικῆς Σχολῆς, οἱ ὁποῖοι καὶ ἔκλεισαν τὴν ὅλην παρέλασιν τῆς μαθητιώσης νεολαίας, καταχειροκροτηθεῖσαν. Ἐπηκολούθησε παρέλασις τῆς ὀργανώσεως προφωτιστῶν, τῶν ἐργατικῶν σωματείων τῆς δυνάμεως τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὰς σημαίας τῶν σωματείων καὶ τὴν Διοίκησιν καὶ ἀκολούθως τῆς Βορειοηπειρωτικῆς νεολαίας μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας, τῶν ὁποίων ἡ ἐμφάνισις προεκάλεσεν ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίας

(Συνέχεια εἰς τὴν 2αν σελίδα)

ΕΠΙ ΤΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΟΥ κ. ΤΑΣΟΥ ΒΙΔΟΥΡΗ

25 Μαρτίου! Ἡμέρα χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως! Ἡ Μεγάλη Μάννα καλεῖ σὲ μιὰ θεία ἐθνικὴ πανδαισία καὶ φωνάζοντας τὰ πολυτιμόκαλεσμά της τρέχουν ὅλες ντυμένες στὰ γιορτινά τους καὶ φορώντας τὰ πολυτιμότερα στολίδια τους. Νάτες ἔρχονται δροσερές καὶ ἀγγελόμορφες ἀπὸ τὶς ἐσχατιές τοῦ Ταϊνάρου καὶ τὶς ἀκτές τῆς ἡρωοτόκου Κρήτης μέχρι τῶν ἀκρωρειῶν τῆς κοσμοξακουσμένης Πίνδου καὶ τῆς μαυροφόρας ἀκόμη Ροδόπης καὶ τοῦ πολυστέναχτου Ἔβρου. Στὸ πλούσιο τραπέζι τῆς πανελληνίου χαρᾶς μιὰ θέσι μένει ἄδεια σκεπασμένη μὲ μαῦρο πέπλο... Οἱ λαμπροστολισμένες κόρες παίρνουν κάθε μιὰ τὴ θέσι της. Ὅλες φοροῦν τὰ ἀτίμητα στεφάνια τῆς Δόξας κι' ὅλες ἔχουν ζωγραφισμένο στὸ μετωπό τους τὸ ἀνεξάλειπτο σημάδι παλαιῶν καὶ νέων μεγαλείων. Κι' ἀρχίζει τὸ ξεφάντωμα. Ξάφνου μέσα στὸ μεσουράνημα τῆς χαρᾶς μιὰ σπαραχτικὴ κραυγή, ποὺ ἀνεβαίνει πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὶς ἰαχὲς καὶ τοὺς ἀλαλαγμούς, ἔρχεται νὰ διαλύσῃ τὴν εὐθυμία. τοῦ ἱεροῦ δείπνου καὶ νὰ σκορπίσῃ σ' ὅλα τὰ μέτωπα τὴν πικρὴ λύπη καὶ τὴν μαύρη κατοχή. Καὶ νὰ τί λέει ἡ λυπητερὴ φωνὴ ποὺ σὰν πυρακτωμένο σίδερο καίει καὶ ξεσχίζει τὶς καρδιὲς τῶν καλεσμένων. —Μάννα γλυκειά, μάνναχαρα σῆ, μάννα μου λατρεμένη.

Ἐμένα ποῦ μὲ ἄφησες; γιατὶ μὲ ἀπαρνιέσαι; Γιατὶ δὲν μ' ἐκάλεσες κ' ἐμένα στὸ μυστικὸ δεῖπνο τῶν ἀδελφῶν μου; Μὴν εἶμαι ἐγὼ σὲ τίποτε κατώτερή τους; ἢ μήπως ἄθελα σ' ἐπίκρανα σὲ τίποτα, γλυκειά μαννοῦλα καὶ δὲν τὸ ξαίρω; Μὴ δὲν εἶμαι κι' ἐγὼ ἄσπιλη, ἄχραντη, κι' ἀμόλυντη, λευκὴ κι' ἀγνὴ σὰν τὸν πάλλευκο κρῖνο ποὺ ὁ θεῖος ἄγγελος σὰν σήμερα χάρισε στὴν πάναγνη Παρθένο; Σὰ τί ἐφάνηκα ἀνάξιά σου, μάννα, καὶ μ' ἔκανες ἀπόπαιδό σου; Δὲν ἐπείνασα ἐγὼ γιὰ νὰ χορτάσῃς ἐσύ, Μαννοῦλα; Δὲν ἐδίψασα γιὰ νὰ σὲ ποτίσω; Δὲν σοῦ ἔδωκα τὰ πολυτιμότερά μου στολίδια καὶ μένω τώρα μὲ τὰ ράκη, περέγελως καὶ ἐξευτελισμένα τοῦ Κόσμου; Γιὰ κύττα τὰ στολίδια σου καὶ θὰ ἰδῆς ὅτι ὅλα φέρουν τὴ σφραγίδα τοῦ ἐδρῶτος τῶν παιδιῶν μου... Πότε, πότε θὰ μὲ καλέσῃς κ' ἐμένα τὴν ἔρημη στὸ πλούσιο σου τραπέζι; Πότε θὰ μὲ καλέσῃς κ' ἐμένα νὰ σύρω τὸν ἐθνικὸ πυρρίχιο, τρισευτυχισμένη κ' ἐγὼ καὶ ὅλβια ἀνάμεσα στὰ εὐτυχισμένα μου ἀδέλφια; Δράκοι φλογερόπνοοι μὲ κρατοῦν ἀλυσσοδεμένη καὶ ρουφοῦν νυχτήμερα τὸ αἷμα μου. Γλύτωσέ με μάννα, ἀπὸ τὰ δρωμερά τους νύχια ποὺ μοῦ ξεσχίζουν τὶς τρυφερές σάρκες. Σπάσε τὰ δεσμά μου μάννα. Δὲν ἀντέχω πιὰ ἄλλο. Πάρε με στὴν ἀγκαλιά σου μάννα. Τρεῖς φορὲς ὡς τώρα μὲ θέρμανε ἡ γλυκειά πνοή σου, Ὤ! τὶ μυρωμένη ἦταν ἡ ἀγκαλιάσου... Τρεῖς φορὲς ἐφύσησες ἀπὸ κουφάρι μου, πνοὴ ζωῆς καὶ τρεῖς φορὲς μ' ἄφησες κ' ἔπεσα στὴν ἀβάσταχτη σκλαβιά. Πόσο βαρειὰ εἶναι τὰ σίδερα τῆς σημερινῆς σκλαβιᾶς!... Γλύτωσέ με. Σύρε με ὡς τὸ κατώφλι τοῦ Μεγάρου σου κι' ἂς πέσω μπροστὰ στὴ θύρα σου. Μὴ μ' ἀφήσῃς νὰ ξεψυχήσω στὴν παγωνιὰ τῆς μοναξιᾶς καὶ τῆς πικρῆς σκλαβιᾶς!... Καὶ σεῖς, ἀγαπημένες μου ἀδελφές, συγχωρῆστε με ἂν μὲ τὶς παράφωνες ἱερεμιάδες μου ἔρχομαι νὰ βεβηλώσω τὴν ἱερότητα τῆς γιορτῆς σας. Μελάει ὁ ἀβάσταχτος πόνος τῆς σκλαβιᾶς ποὺ καίει καὶ φαρμακώνει τὰ σωθηκά μου..

Αὐτὰ λέει ἡ θλιβερὴ κραυγή.

Μὲ μιᾶς χαλάει ἡ γιορτή. Τὰ ὄργανα σωπαίνουν. Μὲ ἀσυγκράτητους λυγμοὺς ἀποχωρεῖται ἡ Μάννα.—Ἡ πανέμορφος χιλιοπόθητη, βασανισμένη κόρη. Τὸ δάκρυ σου ὁ πόνος σου μὲ καῖν μὲ φαρμακώνουν. Κάμε παιδί μου ὑπομονή. Ἀκόμη τούτη τὴν ἄνοιξι, τοῦτο τὸ καλοκαίρι, ὅσο νἄρθῃ ὁ καλὸς καιρὸς κ' ἡ εὐλογημένη ὥρα καὶ λάμψῃ πάλι ἐδῶ στὴ Γῆ Ἥλιος Δικαιοσύνης καὶ σφίξω στὴν ἀγκάλη μου καὶ τἄλλα τὰ παιδιά μου ποὺναι κ' ἐκεῖνα ἀκάλεστα στὸ πλούσιο μου τραπέζι: τὴν Κύπρο μου, τὴ Θράκη μου, τὰ Δωδεκάνησά μου. Καὶ τότε ὤ! τότε ὅλοι μαζί μὲ τοῦ θεοῦ τὶ χάρι μ' ἄσπρες λαμπάδες καὶ κερὰ θὰ τρέξωμε ἐκεῖ πέρα στὸ θεοφύλαχτο ναό, ποὺ περιμένει ὁ Κωνσταντῆς νὰ τελειώσῃ ἡ λειτουργία ἡ μεσαρχινημένη, νὰ ψάλωμε τὸ «Ἀναστάσεως» καὶ τὸ Χριστός Ἀνέστη!»

Αὐτές τὶς ἐλπίδες δίνει ἡ Μάννα κ' ἡ δόλια κόρη γυρίζει, πάλι στὴ μαύρη σκλαβιά της...

Ὤς πότε θὰ περιμένῃς;

Ἕως ὅτου δώσωμε οἱ Ἕλληνες πρὸς ἀλλήλους τὴν χεῖρα τῆς συμφιλιώσεως. Ἕως ὅτου ἑνωθοῦμε ὅλοι ὑπὸ τὴν ἱερὰν Σημαίαν τῆς Πατρίδος. Ἕως ὅτου ρίψωμεν πέπλον λήθης εἰς τὸ παρελθόν καὶ εἰς τὰ ἀδελφοκτόνα μίσῃ καὶ τὰς καταραμένας ἔριδας μας. Ἕως ὅτου μπροστὰ στὸ δωμό τῆς Πατρίδος ἀπαρνηθοῦμε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο καὶ ὅπως μᾶς λέει ὁ Ποιητής.

«Ἠοῦμε «Χριστὸς ἀνέστη»
ἐχθροὶ καὶ φίλοι
Καὶ φιληθοῦμε γλυκὰ
χείλη μὲ χείλη...»

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ κ. ΜΠΕΒΙΝ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

**"ΕΛΠΙΖΩ ΟΤΙ Ο ΛΑΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΚΛΟΓΑΣ ΘΑ ΔΕΙΞΗ ΟΤΙ ΚΑΤΑΝΟΕΙ